

Máy tính và em

Tin học · Lớp 3

Bài giảng biên soạn với EduFlow

- ▶ Nhận biết được **máy tính** và biết máy tính giúp con người làm việc.
- ▶ Kể tên và chỉ ra được **bốn bộ phận chính** của máy tính.
- ▶ Nêu được **công dụng** của mỗi bộ phận.
- ▶ Phân biệt được các loại máy tính thường gặp trong đời sống.

Ý chính: Máy tính là người bạn thông minh giúp em học tập, vẽ tranh và giải trí.

Cùng suy nghĩ nào!

Bạn An muốn xem một đoạn phim hoạt hình và tập gõ chữ trên máy tính. Nhưng An chưa biết:

- ▶ Nhìn hình ảnh ở *đâu*?
- ▶ Gõ chữ bằng *cái gì*?
- ▶ Nghe âm thanh ra *sao*?

Vậy máy tính gồm những bộ phận nào để giúp An làm được điều đó?
Chúng ta cùng khám phá bài học hôm nay nhé!

1

Máy tính là gì?

Máy tính là gì?

Định nghĩa

Máy tính là một thiết bị giúp con người:

- ▶ Học tập và tính toán.
- ▶ Xem phim, nghe nhạc, vẽ tranh.
- ▶ Lưu giữ hình ảnh, bài học.

Liên hệ thực tế

Máy tính giống một **người bạn** rất giỏi: em nhờ gì, máy tính giúp nấy!

Người bạn thông minh

Máy tính giúp em làm gì?

Ý chính: Máy tính làm được rất nhiều việc, nhưng máy tính chỉ hoạt động khi em điều khiển nó.

Học tập

Vẽ tranh

Nghe nhạc

Xem phim

Ghi nhớ

Máy tính rất giỏi nhưng **không tự làm một mình** được. Em phải bấm, gõ và điều khiển thì máy tính mới làm việc.

2

Bốn bộ phận chính của máy tính

Máy tính có mấy bộ phận?

Bốn bộ phận chính

Một bộ máy tính để bàn thường có **4 bộ phận chính**:

1

Màn hình

2

Thân máy

3

Bàn phím

4

Chuột

Màn hình

Màn hình giống một chiếc ti-vi nhỏ. Nó **hiển thị hình ảnh, chữ và video** để em nhìn thấy.

Liên hệ thực tế

Màn hình giống **cửa sổ** của máy tính: nhìn qua đó em thấy mọi thứ máy tính làm.

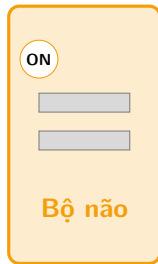
Màn hình

Thân máy

Thân máy là bộ phận **quan trọng nhất**. Nó giống *bộ não* giúp máy tính suy nghĩ và xử lí công việc.

Ghi nhớ

Thân máy giúp máy tính **tính toán và ghi nhớ**. Không có thân máy, máy tính không hoạt động được.

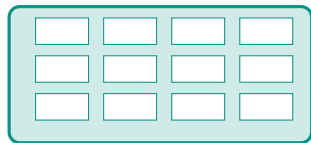
Thân máy

Bàn phím

Bàn phím có nhiều **phím chữ** và **phím số**.
Em dùng bàn phím để **gõ chữ** và **nhập số** vào máy tính.

Liên hệ thực tế

Gõ bàn phím giống như em **viết chữ**, nhưng viết lên màn hình máy tính!

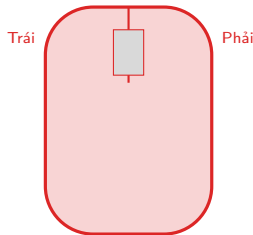
Bàn phím

Chuột

Chuột giúp em **di chuyển con trỏ** và **chọn** những thứ trên màn hình bằng cách *nháy chuột*.

Ghi nhớ

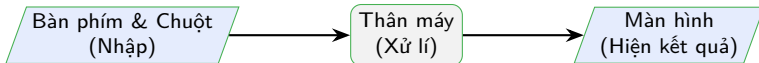
Chuột thường có **hai nút**: nút trái (dùng nhiều nhất) và nút phải.

Chuột

Máy tính hoạt động như thế nào?

Ý chính: Em *nhập* bằng bàn phím và chuột → thân máy *xử lý* → màn hình *hiện* kết quả.

Liên hệ thực tế

Giống khi cô hỏi bài: em **nghe câu hỏi** (nhập) → **suy nghĩ** (xử lý) → **nói câu trả lời** (kết quả).

3

Các loại máy tính

Có những loại máy tính nào?

Loại	Đặc điểm	Ví dụ dùng ở đâu
Máy tính để bàn	Đặt cố định, có 4 bộ phận rời	Phòng máy, gia đình
Máy tính xách tay	Gấp lại được, mang đi dễ	Đi học, đi làm
Máy tính bảng	Nhỏ, dùng tay chạm màn hình	Đọc sách, xem phim

Để bàn

Xách tay

Máy tính bảng

4

Ví dụ

Ví dụ 1: Chọn đúng bộ phận

Ví dụ

Bạn Lan muốn **gõ tên mình** vào máy tính. Lan nên dùng bộ phận nào?

Bước 1. Xác định việc cần làm: *gõ chữ* (nhập chữ vào máy tính).

Vì sao: gõ chữ là nhập thông tin bằng các phím chữ.

Bước 2. Nhớ lại công dụng từng bộ phận: bàn phím dùng để **gõ chữ và số**.

Vì sao: chỉ bàn phím mới có các phím chữ cái.

Bước 3. Loại các bộ phận khác: chuột để chọn, màn hình để nhìn, thân máy để xử lí.

Vì sao: chúng không dùng để gõ chữ.

Kết quả

Lan dùng **bàn phím** để gõ tên mình.

Ví dụ 2: Sắp xếp thứ tự hoạt động

Ví dụ

Hãy sắp xếp đúng thứ tự khi em gõ một chữ và nhìn thấy nó trên màn hình.

Bước 1. Em **gõ phím** trên bàn phím → đây là bước *nhập*.

Vì sao: em đưa thông tin vào máy tính.

Bước 2. **Thân máy xử lí** chữ vừa gõ.

Vì sao: thân máy là bộ não, nó xử lí mọi việc.

Bước 3. **Màn hình hiện** chữ ra cho em thấy → bước *kết quả*.

Vì sao: màn hình dùng để hiển thị.

Kết quả

Thứ tự đúng: **Nhập (bàn phím)** → **Xử lí (thân máy)** → **Hiện (màn hình)**.

Ý chính: Máy tính là bạn thông minh gồm **4 bộ phận**: màn hình, thân máy, bàn phím, chuột.

Ghi nhớ nhanh

- ▶ **Màn hình** — để nhìn.
- ▶ **Thân máy** — bộ não, để xử lí.
- ▶ **Bàn phím** — để gõ chữ, số.
- ▶ **Chuột** — để di chuyển và chọn.

Máy tính giúp em học tập tốt hơn — hãy dùng máy tính đúng cách nhé!

Luyện tập nhanh · Nhận biết

Bộ phận nào của máy tính giúp em nhìn thấy hình ảnh, chữ và số?

- A. Bàn phím
- B. Màn hình
- C. Chuột
- D. Thân máy

Đáp án đúng: **B. Màn hình.**

Màn hình hiển thị hình ảnh, chữ, số cho em xem. Bàn phím (A) dùng để gõ chữ, chuột (C) để điều khiển con trỏ, thân máy (D) là bộ xử lý bên trong — các em hay nhầm vì bốn bộ phận luôn đi cùng nhau.

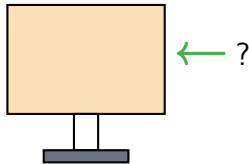
Luyện tập nhanh · Nhận biết

Em dùng bộ phận nào để gõ (nhập) chữ và số vào máy tính?

- A. Màn hình
- B. Loa
- C. Bàn phím
- D. Chuột

Đáp án đúng: **C. Bàn phím.**

Bàn phím có nhiều phím chữ và số để nhập dữ liệu. Chuột (D) chỉ di chuyển con trỏ và nháy nút — nhiều bạn nhầm chuột cũng gõ được chữ. Loa (B) chỉ phát âm thanh.

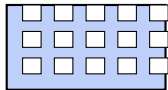
Luyện tập nhanh · Thông hiểu

Bộ phận được mũi tên chỉ vào dùng để làm gì?

- A. Gõ chữ
- B. Hiển thị hình ảnh
- C. Phát âm thanh
- D. Điều khiển con trỏ

Đáp án đúng: **B. Hiển thị hình ảnh.**

Mũi tên chỉ vào phần trên cùng — đó là màn hình, dùng để hiển thị. Bạn nào chọn A hay D là nhìn nhầm sang phần thân máy hoặc chuột phía dưới.

Thiết bị có nhiều phím

Luyện tập nhanh · Thông hiểu

Hình bên là thiết bị nào và dùng để làm gì?

- A. Chuột — di con trỏ
- B. Bàn phím — nhập chữ, số
- C. Loa — phát tiếng
- D. Màn hình — xem hình

Đáp án đúng: **B. Bàn phím — nhập chữ, số.**

Thiết bị có nhiều ô phím nhỏ chính là bàn phím. Chọn A (chuột) là bẫy vì cả hai đều là thiết bị nhập, nhưng chuột chỉ có 1–2 nút chứ không có nhiều phím.

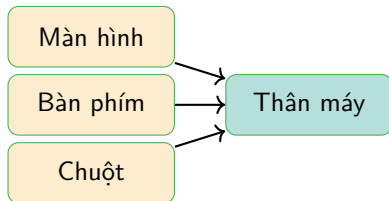
Luyện tập nhanh · Thông hiểu

Muốn nghe được nhạc hoặc âm thanh từ máy tính, em cần bộ phận nào?

- A. Màn hình
- B. Chuột
- C. Loa
- D. Bàn phím

Đáp án đúng: **C. Loa.**

Loa phát ra âm thanh. Nhiều bạn chọn A (màn hình) vì nghĩ "xem phim" là ở màn hình, nhưng màn hình chỉ cho hình ảnh — phần tiếng là do loa đảm nhận.

Luyện tập nhanh · Vận dụng

Sơ đồ cho thấy các bộ phận đều nối tới đâu để làm việc?

- A. Nối tới màn hình
- B. Nối tới thân máy
- C. Nối tới bàn phím
- D. Nối tới loa

Đáp án đúng: **B. Nối tới thân máy.**

Thân máy là "bộ não" xử lý mọi việc, nên màn hình, bàn phím, chuột đều nối về đó.
Chọn A là bẫy vì em thấy màn hình to nhất nên tưởng mọi thứ nối vào màn hình.

Luyện tập nhanh · Vận dụng

Bạn Lan muốn vẽ một hình rồi tô màu trên máy tính. Bạn cần dùng chủ yếu bộ phận nào để di chuyển và nháy chọn màu?

- A. Bàn phím
- B. Loa
- C. Chuột
- D. Màn hình

Đáp án đúng: **C. Chuột.**

Khi vẽ và chọn màu, em di chuyển con trỏ và nháy chuột. Chọn A (bàn phím) là bẫy vì bàn phím hợp với gõ chữ, còn thao tác chọn – vẽ thì dùng chuột thuận tiện hơn.

1. Màn hình

2. Bàn phím

3. Loa

Gõ chữ

Nghe nhạc

Xem hình

Luyện tập nhanh · Vận dụng cao

Nối đúng bộ phận với công việc là:

- A. 1–Gõ chữ, 2–Xem hình, 3–Nghe nhạc
- B. 1–Xem hình, 2–Gõ chữ, 3–Nghe nhạc
- C. 1–Nghe nhạc, 2–Gõ chữ, 3–Xem hình
- D. 1–Xem hình, 2–Nghe nhạc, 3–Gõ chữ

Đáp án đúng: **B. 1–Xem hình, 2–Gõ chữ, 3–Nghe nhạc.**

Màn hình để xem hình, bàn phím để gõ chữ, loa để nghe nhạc. Các phương án khác cố tình đảo màn hình với loa (A, C, D) — bẫy dành cho bạn nhầm "hình" và "tiếng".

1. Chỉ tay và gọi tên 4 bộ phận trên máy tính thật của lớp: màn hình, thân máy, bàn phím, chuột.
2. Bật máy, mở phần mềm vẽ và tập di chuyển con trỏ bằng chuột, nhấp chọn màu.
3. Gõ tên của em bằng bàn phím rồi xem chữ hiện trên màn hình.

Gợi ý

Cầm chuột nhẹ nhàng, đặt ngón trỏ lên nút trái để nhấp. Ngồi thẳng lưng, mắt cách màn hình khoảng một cánh tay để bảo vệ mắt.

1. Vẽ vào vở 4 bộ phận của máy tính và ghi tên từng bộ phận.
2. Nói tên bộ phận với công việc: màn hình – bàn phím – chuột – loa.
3. Kể cho bố mẹ nghe: bộ phận nào để nhìn, bộ phận nào để nghe.
4. Tìm ở nhà một thiết bị có màn hình (ti vi, điện thoại) và cho biết nó dùng để làm gì.
5. Ghi ra 2 việc em muốn làm với máy tính.

Đọc trước: bài sau — "Em tập sử dụng chuột và bàn phím".

Bảng tóm tắt các bộ phận

Bộ phận	Công việc	Nhóm
Màn hình	Hiển thị hình, chữ, số	Xuất (ra)
Loa	Phát âm thanh	Xuất (ra)
Bàn phím	Gõ chữ, số	Nhập (vào)
Chuột	Di con trỏ, nháy chọn	Nhập (vào)
Thân máy	Xử lí công việc	Bộ não

Các thiết bị *nhập* đưa thông tin vào máy, thiết bị *xuất* đưa kết quả ra cho em.

- ▶ Máy tính thường có 4 bộ phận chính: màn hình, thân máy, bàn phím và chuột (thêm loa để nghe).
- ▶ Màn hình để **xem**, bàn phím để **gõ**, chuột để **chọn**, thân máy để **xử lí**.
- ▶ Mọi thiết bị đều nối về thân máy — nơi điều khiển chung.
- ▶ Ngồi đúng tư thế, giữ khoảng cách với màn hình để bảo vệ mắt và sức khỏe.

Liên hệ: Ti vi, điện thoại, máy tính bảng ở nhà cũng có những bộ phận giống máy tính — em thử tìm xem nhé!

Cảm ơn các em đã lắng nghe!

Bài giảng biên soạn với EduFlow · agentra.io.vn
